

Home [Klimaat: opinie en debat](#)
(/plus) (<http://www.standaard.be/plus/tag/klimaat-opinie-en-debat>)

OLIE LOONT NIET MEER
Klimaatconferentie Parijs

(<http://www.standaard.be/tag/klimaat>)

10 dagen
15:27:21

OPINIE

GEZONDER KLIMAAT ALS PIVOT VOOR ANDERE MAATSCHAPPIJ

Schep een klimaat voor verandering

19 NOVEMBER 2015

Behalve een getroffen stad is Parijs ook de stad waar binnenkort een cruciale klimaattop plaatsvindt. Onze (wereld)leiders gaan voorbij aan wat daar echt op het spel staat, schrijven **wetenschappers van UAntwerpen**. Een beter klimaatbeleid is maar een deel van een grotere omslag naar een duurzame samenleving.

‘De klimaatcrisis is ook een crisis van onze verbeelding’. Bart Dewaele

It's the end of the world as we know it, and I feel fine. De liedjestekst van R.E.M. vat het klimaatnieuws van de voorbije weken goed samen. We lezen bijna dagelijks dat de aarde in sneltempo verandert. Talloze streken worden nu al geconfronteerd met almaar krachtiger stormen en orkanen, bosbranden die in enkele dagen meer CO₂ de lucht insturen dan de Duitse economie in een heel jaar, overstromingen op de ene plaats, recorddroogtes en waterschaarste op de andere. Daarnaast is er de sluipende en dagelijkse verandering, zoals in de biodiversiteit. Geen wonder dat heel wat mensen pessimistisch worden over de toekomst en klimaatverandering zien als een symbool voor collectief falen.

Maar wanneer lieten wij laatst nog onze slaap voor de klimaatverandering? Het antwoord op die vraag is misschien de echte ongemakkelijke waarheid van de hele klimaatzaak. Onderzoek toont aan dat doemberichten die onze angst voor klimaatverandering proberen aan te wakkeren vooral passiviteit in de hand werken. We denken dan dat het kalf al verdronken is, of passen informatie zodanig aan dat ze minder bedreigend aanvoelt en ondersteunt wat we toch al geloofden.

Ook onze politici kijken liever weg. Het recente nieuws dat de productie van groene stroom in Vlaanderen daalt, suggereert dat de toestand hier voorlopig hopeloos, maar voor de beleidsmakers nog niet echt ernstig is.

Eigenlijk zijn er geen bezwaren

De klimaatcrisis is daarom evenzeer een crisis van onze verbeelding. We weten vaak niet hoe het beter kan en geloven zelden in collectieve oplossingen. Het communautaire getouwtrek tussen onze regeringen over abstracte

emissiereductiedoelstellingen, zou ons bijna doen vergeten dat de aankomende klimaatop eigenlijk gaat over hoe onze samenleving er morgen uit zal zien.

Op die vraag kunnen wetenschappers nochtans hoopvolle antwoorden aanreiken. Tussen droom en daad van een klimaatneutrale samenleving staan eigenlijk geen economische of technologische bezwaren. Ons land kan in zijn eentje de stijging van de zeespiegel niet tegenhouden, maar kan tegen 2050 wel volledig op hernieuwbare energie overschakelen en kan er ook consequent voor ijveren dat onze handelspartners hetzelfde doen. Zo'n collectieve keuze vergt meer dan vijf minuten politieke moed, maar alleen met moed bouw je toekomst.

Laten we vooral ook letten op een aantal andere redenen om over te schakelen: een energie-omslag is ook onze beste kans om die dertien maanden leven te recupereren die we nu verliezen door luchtvervuiling, of om een nieuwe innovatiegeest in de economie te stuwten. Misschien is een van de grootste drijfveren om onze ecologische voetafdruk te verkleinen wel de wens om meer tijd te hebben. We zouden ervoor kunnen kiezen om, in tegenstelling tot het grootste deel van de 20ste eeuw, productiviteitswinsten niet langer te investeren in koolstofintensieve consumptie en beleggingen, maar in relaties, activiteiten en plekken die minder van onze aarde kosten.

Wetenschappers proberen studenten op te leiden tot kritische burgers en reiken inzicht aan over onder meer natuurfenomenen en duurzame strategieën. Hoewel ze niet alle onzekerheid of onenigheid kunnen wegnemen, kunnen ze wel de voor- en nadelen van bepaalde keuzes aangeven. Het is nu zaak om de juiste keuzes te maken. Daarom deze uitgestoken hand naar politici: laten we hier een positief verhaal van maken en samenwerken aan een transitie naar een duurzame samenleving en economie. Laten we daar vooral niet mee wachten. Beleidsverklaringen over klimaatneutraliteit en klimaatweerbaarheid mogen geen dode letter blijven, maar moeten een rode draad worden door elke toekomstige politieke beslissing heen.

Roken in publieke ruimtes

Want hoewel de alternatieven voor het doemscenario soms onrealistisch lijken, weet wie zijn geschiedenis een beetje kent dat realisme een rekbaar begrip is. Wie dertig jaar geleden had voorspeld dat roken in de openbare ruimte maatschappelijk onaanvaardbaar zou worden, zou voor gek zijn verklaard. Dezelfde handelaars in twijfel die de relatie tussen roken en longkanker jarenlang ontkenden, hebben dit ook geprobeerd voor de relatie tussen fossiele brandstoffen en klimaatverandering. Maar het zijn niet alleen de rabiate klimaatontkenners die een gevaar voor ons welzijn betekenen. Evengoed de zwijgende meerderheid in onze samenleving: zij die de feiten erkennen, maar de implicaties ervan niet doordenken en hun verbeelding vergeten aan te spreken. Laten we samen het stilzwijgen doorbreken.

Ondertekend door natuur- en sociale wetenschappers van UAntwerpen: Yves Pepermans, Eric Struyf, Johan Bastiaensen, Lieven Bervoets, Carola Betzold, Jan Beyers, Ronny Blust, Reinhart Ceulemans, Hans De Boeck, Tom De Herdt, Marcel Eens, Ivan Janssens, Herwig Leirs, Ilse Loots, Pieter Maesele, Erik Matthysen, Patrick Meire, Wendt Müller, Ivan Nijs, Rianne Pinxten, Marilyn Roland, Jonas Schoelynck, Jan Staes, Kristof Titeca, Frederic Vandermoere, Gert Van Hecken, Marijke Verpoorten, Gert Verschraegen en Sara Vicca

LEES MEER

05/11/2015 | KLIMAATTOP IN PARIJS WORDT EEN SOF

Goede wil paveit de weg voor vrijbuiters

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20151104_01955320)

04/11/2015 | KLIMAATTOP WORDT EEN HOOPVOL FALEN

Na Parijs heeft de wereld toch al een airco

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20151103_01953542)

16/11/2015 | OOK DAT NOG

Shell in het defensief

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20151115_01971743)

14/11/2015 | **INTERVIEW** NATALIE EGGERMONT MIKT MET CLIMATE EXPRESS OP TIENDUIZEND PROTESTERENDE BELGEN IN PARIJS
'De volgende stap? Burgerlijke ongehoorzaamheid'

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20151113_01969761)

14/11/2015 | **KLIMAATVERANDERING IS MEER DAN TECHNOLOGISCH VRAAGSTUK**

Wanneer komt de biefstuk op de klimaattafel?

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20151113_01969201)

Misschien is een van de grootste drijfveren om onze ecologische voetafdruk te verkleinen wel de wens om meer tijd te hebben